

DACIA

**Cotidianul Banatului
și al Graniței de Vest**

Director responsabil:
C. MIU-LERCA

ABONAMENTE ANUALE:
Pentru țărani Lei 1800
Autorități și comercianți Lei 3000
Instituții și întreprinderi Lei 6000

PROPRIETAR: Societatea Națională
de Arte Grafice
București

Onor.
Biblioteca Palatului Cultural.

BUL. REG. MILE
Telefoane:
Direcția 48-33
Redacția 16-00
Administrația 50-62
Tipografia 14-69

Arad
Str. Mărășești Nr. 1. Tel. 11-28

Finlanda a respins condițiile Sovietelor

Șefii teroriștilor din Franța au fost trimiși de Moscova. -- Propaganda aliaților ținteste Sud-Estul Europei

Situația politică

Ofensiva generală anglo-americană împotriva statelor neutre pare să aibă acum într-o a doua fază după ce în forma ei primă a dat greș pe toată linia. Declarațiile făcute ieri în Camera Comitelor de d. Churchill cu privire la Irlanda erau pline de amenințări întunecoase. Este greu de spus în ce măsură nem aface cu un bluff sau cu anunțarea unor măsuri serioase și grave. Trebuie în orice caz subliniată următoarea fază din discursul Premierului Britanic: „Dacă s'ar întâmpla ca armatele aliate să sufere o catastrofă care s'ar datorita menținerii reprezentanților Germaniei și Japoniei la Dublin, atunci s'ar crea între Anglia și Irlanda o prăpastie peste care nu vor putea trece generații întregi”.

Cât privește problema jugoslavă la Berna se crede că deși au sosit la Londra toți reprezentanții diferitelor tabere jugoslave, totuși discuțiile oficiale cu guvernul britanic nu au început încă. Se lasă, probabil, oarecare timp ca — mai întâi — să se producă o luare de contact între reprezentanții jugoslavi și numai după aceea conducerea britanică va interveni acolo unde și când va fi nevoie.

Situația d-lui Purici, actualul președinte al guvernului emigrat cu sediul la Cairo, este însă, de pe acum, considerată ca pecețuită. Succesorul lui probabil e considerat generalul Dușan Simovici. Acesta pare a nu lua parte — cel puțin deocamdată — la discuțiile ce se duc la Londra. Se spune, de altfel, că s'ar afla în Scoția pentru odihnă, dar are în capitala britanică persoane influente care lucrează pentru dânsul.

O dovadă că se pregătește terenul pentru Simovici, poate fi considerată aceea oferită de un recent articol din ziarul Times care-l descrie ca pe „un ofițer patriot, capabil, cu vederi largi și plin de o energie fără margini”, după care adaugă: „Generalul Simovici își va lua în primire funcțiunea lucrând de partea regelui, ceea ce înseamnă că se va da astfel curs nevoii imperioase de a se imprima guvernului jugoslav o nouă orientare politică”.

Cât despre stabilirea de relații diplomatice între U. R. S. S. și Italia Mareșolului Badoglio, faptul este deasemenea amplu comentat, dar, în primul rând, se înregistrează reacțiunea ziarului Times, care comentând știrea, scrie că „recunoașterea formală a guvernului Badoglio de către Rusia este un gest surprinzător, dar e adevărat că politica sovietică în chestiuni de acest fel este mult mai flexibilă decât aceea a Marii Britanii”.

NOUL AMBASADOR TURC LA LONDRA

BUCUREȘTI, 17. S. P. P. transmite: Ziarul „Daily Telegraph” din Londra, anunță că guvernul britanic își va da în curând agreementul pentru noul ambasador turc la Londra, Russen Afrem Unol din, care a fost ministru la Atena, Budapesta și ambasador la Roma.

HELSINKI, 17. — ERI SEARA S'A DAT ÎN CAPITALA FINLANDEI UN COMUNICAT OFICIAL PRIVITOR LA ȘEDINȚA PARLAMENTULUI SUEDEZ. COMUNICATUL SPUNE: ÎN CURSUL ȘEDINȚEI PARLAMENTUL A DISCUTAT RAPORTUL PRIMULUI MINISTRU PROF. LINKONYES CU PRIVIRE LA PREȚIUNILE SOVIETELOR FAȚA DE FINLANDA, DUPĂ O DISCUȚIE DE O ORĂ PARLAMENTUL A ACCEPTAT PROPUNEREA DE A TRECE LA ORDINEA DE ZI.

HELSINKI, 17. — „UNSI SUOMI” COMUNICĂ CU O DEOSEBITĂ PLĂCERE, CĂ PARLAMENTUL FINLANDEZ S'A HOTĂRĂT UNANIM DE A TRECE LA ORDINEA DE ZI. POPORUL FINLANDEZ CARUIA ÎNTOTDEAUNA UNITATEA I-A FOST CEA MAI MARE FORȚĂ STRĂNSĂ ÎN SPATELE ACESTEI HOTĂRĂRI.

HOTĂRĂREA PARLAMENTULUI FINLANDEZ DE A TRECE LA ORDINEA DE ZI PESTE CONDIȚIILE SOVIETICE ÎNSEAMNĂ CĂ PARLAMENTUL A RESPINS CONDIȚIILE SOVIETO-RUSE.

Intreruperea relațiilor diplomatice dintre Washington și Helsinki

Berlin, 17 (Ep). — La Wilhelmstrasse, hotărârea unanimă a parlamentului finlandez este apreciată ca un vot de încredere dat guvernului pentru politica sa externă. Guvernul finlandez în urma acestui fapt a fost cunoscut ca atare ceea ce poporul finlandez gândește și vrea.

Pentru America în mod natural hotărârea finlandeză înseamnă o decepție, deoarece Washingtonul nu a vrut să conducă Finlanda în un paradis, ci America a urmărit cu totul altceva decât binele Finlandei.

La Berlin se prevede mai mult ca sigur întreruperea relațiilor diplomatice dintre Washington și Helsinki.

La Stockholm se discută situația Finlandei

București, 17. — S. P. P. transmite: Din Stockholm se află că Joi la orele 11, comisiunea pentru afacerile ex-

terne ale Parlamentului s'a întrunit în ședință extraordinară pentru a discuta situația din Finlanda.

Rusia e dispusă să continue negocierile cu Finlanda

București, 17. — S. P. P. transmite: Din sursă suedeză se află că guvernul finlandez ar avea cunoștință de un raport din care reiese că guvernul sovietic nu și-a spus ultimul cuvânt și că

Moscova ar fi gata să continue negocierile cu Finlanda.

De aceea guvernul finlandez a convins majoritatea parlamentară că o atitudine fermă trebuie să fie adoptată, respingându-se actualele condiții sovietice.

Regele Suediei cere Finlandei să accepte condițiile modificate ale Rusiei

București, 17. — S. P. P. transmite: Regele Gustav al Suediei, a primit un mesaj personal marelui mareșalului Karl Gustav von Mannerheim exprimându-și neliniștea în ceea ce privește viitorul Finlandei

și afirmând că El împărtășește completamente părerea guvernului Său, care crede că Finlanda ar trebui să accepte condițiile modificate ale Rusiei, ca o bază pentru negocierile viitoare.

Statele Unite speră că Finlanda va eși din război

Helsinki, 17. — DNB transmite într'un comentariu, cu privire la știrile sosit din Finlanda, ministrul de externe al Statelor Unite a declarat Miercuri seara textul exprimat în mod precis, speranța că Finlanda va eși din război și

din alianța cu Germania.

Telegrama după care Finlanda ar fi respins condițiile sovietice se va dovedi adevărată. Statele Unite vor avea o mare decepție.

Dr. Roosevelt a făcut din nou presiuni asupra Finlandei

Amsterdam, 17 (Rador). — Corespondențul agenției DNB transmite: După cum anunță din Washington ser-

viciul britanic de informații, președintele Roosevelt a încercat din nou să facă presiune asupra Finlandei pentru a o de-

Poporul german știe ce trebuie să creadă despre război

BERLIN, 17. (Ep). Asprimea încurajării actuale a făcut poporul german complet fără iluzii. La această constatare ajunge ministrul Reichului Dr. Goebbels în noul său articol din revista „Das Reich”, în care ia atitudine în deosebi față de politica de știri anglo-americană. Dr. Goebbels constată că față de politica anglo-americană în care orărea este o regulă propriu zisă stă clar tacea și hotărârea germană. La Londra și Washington s'au pus

bazele unei reprezentări a războiului, care pentru moment se sprijină pe dorințe și speranțe și pe cari situația faptelor nu le va lăsa niciodată să se înfăptuiască.

Ministrul a accentuat apoi, că lumea întreagă este unanimă în faptul că poporul german până în prezent a rezistat mai bine în acest război. Poporul german știe ce trebuie să creadă despre război. „Mai de grabă se vor clădina munții din lume decât să ne înșelăm

termina să rupă relațiile sale cu Germania și să înceteze războiul.

Noul amănunte în descoperirea teroristă din Franța

Paris, 17. — Cu privire la descoperirea cartierului general al „mișcării de rezistență” franceze se comunică acum noul amănunte. Șeful statului major era un evreu cu numele Block care și adăuga numele francez de Narboane. Au fost găsite explozibile, arme precum și telegrame și scrisori, cari urmau să fie trimise la Londra și Alger lui Negru și Marly. Din hârtii s'a putut stabili cine a fost ucis până în prezent și cine este vizat în viitor. A fost sechestrată deosemena și întreaga contabilitate a mișcării de rezistență. Teroriștii primeau lunar dela Anglia 173 milioane franci pentru executarea crimelor teroriste.

Arestarea conducătorului mișcării de rezistență franceze din Lyon a reușit după cercetări de mai multe săptămâni și se datorește unei întâmplări. Cu ocazia unei cioniri la Lyon între un tramvai și un camion s'a descoperit că pasagerii camionului erau teroriști, cari apoi au fost arestați. În baza declarațiilor teroriștilor miliția franceză a reușit să ridice aproape întreaga conducere și să aresteze statul major din Lyon.

Șefii organizației teroriste din Franța au fost trimiși dela Moscova

VICHY, 17. (Rador) Corespondențul agenției DNB transmite:

Prinderea grupului central de rezistență din Lyon a permis să se stabilească după părerea exprimată de cercurile oficiale franceze că o organizație din Franța, condusă de străini a săvârșit sub masea patriotismului numeroase atentate și omocidii și că șefii erau trimiși direct dela Moscova cu scopul de a provoca în Franța anarhia și neliniște și de a înlesni pătrunderea bolșevismului.

Propaganda inamică și-a mutat ținta în Sud-Estul Europei

București, 17. — S. P. P. transmite: În conferința de presă de ieri dela Wilhelmstrasse s'a accentuat faptul că în ultima vreme, propaganda inamică și-a mutat ținta în direcția sud-estului.

Ministrul dr. Schmidt a refuzat să se ocupe în mod amănunțit de bănuelile mincinoase ale inamicului față de aliații sud-est europeni ai Germaniei și a atras atenția auditorilor săi de atitudinea autorizată corespunzătoare țărilor respective.

Cuvântări oficiale ținute în ultimele zile în Slovacia, energica desmintire a agenției oficiale românești, au fost amintite în mod deosebit.

în credința noastră fermă și nestrămutată în misiunea noastră spirituală.

În această privință nu este nici o nevoie de a pregăti poporul nostru iluzii. Noi n'am crezut nici odată atât de ferm în victoria germană ca în aceste săptămâni și luni, atunci când facem față probei ei de foc. Poate că încă nu am ajuns la sfârșitul încercării noastre, dar vom face față.”

„Trubadurul” de Verdi cu Maria Moreanu

Spectacol extraordinar la Opera Română din Cluj-Timișoara

Există din păcate o anumită politică la Opera noastră, pe care n-o pot condamna îndeajuns. Numai foarte rar se oferă publicului distribuții omogene, în care toți soliștii să fie de calitate egală — bună sau mai puțin bună. O pornire fatală parcă îndeamnă pe aceia cari compun afișul să pună alături de un nume consacrat de publicul cunoscător pe un altul care nu poate decât să respingă pe spectatorul inițiat. Totuși nu este mare filosofie să-ți dai seama că și cel mai bun spectacol este degradat de un singur cântăreț indispus sau fără voce. Acesta îi împiedică și pe partenerii săi să-și dea întreaga măsură, din motive psihologice pe cari nu le mai analizăm.

De boala aceasta s'au molipsit parcă și organizatorii de spectacole extraordinare. Lângă un oaspeț excepțional ne vin în ultima vreme regulat și cântăreți de cunoaștere, cărora ne puteam lipsi, sau pe cari preferăm să-i ascultăm, așa cu titlu documentar, într-o altă zi decât cea de sărbătoare.

Considerațiunile acestea vor părea severe unora, fiind spuse tocmai în legătură cu spectacolul de „Trubadurul” în care tenorul *Emil Marinescu* a făcut o figură — în fond onorabilă. Lucrurile acestea a trebuit însă să le spun odată, iar pe de altă parte m'a supărat deosebit afșarea cu aceleași litere a celor doi oaspeți, căci d-na *Maria Moreanu* este o cântăreață cu totul excepțională în timp ce tenorii de talia d-lui *Emil Marinescu* avem și noi cel puțin trei! Acest abuz de reclamă am ținut să-l sancționez.

Și acum despre spectacolul însuși:

D-na *Maria Moreanu*, în rolul bătrânei Azucena, a fost zguduitoare. Am cunoscut în d-sa o mare artistă, cu o voce minunată de cultivată, o mască impresionantă și un joc de acțiune de rasă. Povestea din actul al doilea, aria din al treilea și aceea dela sfârșitul celui de al patrulea au fost momente de înaltă artă, cari nu vor fi uitate multă vreme de acei cari le-au gustat.

D-na *Fenia Nicolau* în Leonora ne-a dat o nouă probă a marelui ei talent. Aproape tot timpul d-sa s'a menținut la o înălțime rară a creației. Ariile de bravură din actul întâi și al doilea au entuziasmat publicul, dar și cavațina actului I. a fost frumos cântată.

D. *Constantin Ursulescu* a se bat un adevărat triumf în rolul contelui de Luna. Progresele realizate de acest cântăreț sunt uimitoare. Nu exagerez deloc afirmând că d. Ursulescu a întrecut de pe acum nivelul unui teatru liric românesc. Oriunde în lume d-sa ar fi considerat ca o mândrie a ansamblului de soliști. Celebra arie *largo* din actul al doilea fost o adevărată culme a carierei acestui cântăreț.

D. *Emil Marinescu* m'a decepționat în Manrico din motivele mai sus expuse. D-sa seduce prin fizicul d-sale avantajos

și prin ușurința relativă cu care scoate acutetele (streita actului III!), însă aceste calități nu pot face uitate deficiențele de dicțiune și emisiune. Oare de ce cântă d-sa italienește duetul (*Miserere*) cu Leonora?

D. *Nic. Avrigeanu* remarcabil în Ferrando. Am gustat mult povestirea (*marzura*) tabloului prim.

D-na *Rita Spănu* în Ines a confirmat părerea bună pe care o avem despre d-sa.

Baletul din „Trubadurul” este una din cele mai reușite creații ale maestrului *Ionel Marcu*. Iată soliștii: d-ra *Picky*

Rusu, d-na *Mesaroș*, d. I. *Sarca*, d-ra *Eva Fonța*, d. P. *Corpade* și d-ra *Adelina Istrate*. Subliniez buna condiție fizică a corpului de balet, datorită desigur intensivului antrenament la care e supus în ultimul timp.

Regia d-lui *D. Weinhold* îngrijită. Corul satisfăcător. Orchestra, sub bagheta d-lui prof. *Gheorghe Pavel*, care părea nervos și indispus, a avut a zi bună.

În concluzie, un spectacol frumos cum am vrea să vedem cât mai multe.

NICOLAE IVAN

Activitatea Institutului Social Banat-Crișana

Secția Istorică de sub presidenția d-lui prof. Dr. V. Motogna continuă desbaterele asupra materialului documentar în fiecare Miercuri, ora 18, la sediul Institutului. În ședința din 22 Martie d. dr. *Emil Botis* va conferența despre vechiul drept român, pentru a documenta rămășițele acestui jus valahicum și aici în Banat în instituția atât de interesantă a comunității familiale.

Secția Etnografică își ține ședințele, sub presidenția d-lui Dr. *Aurel Cosma*, consilier ministerial tot la două săptămâni, adică în 18 Martie, 1, 29 Aprilie,

13 și 27 Mai.

Sâmbătă (18 Martie) va face o comunicare, d. prof. Dr. *Nic. Ursu* despre folklorul muzical, interpretând materialul bogat cules la Naidă și în Valea Almajului. Membrii și amatorii sunt pe această cale invitați. Ședința începe fix la ora 18, la sediul Institutului.

Secția Etnologică de sub presidenția d-lui director dr. C. Miloș va ține în desbatere, la proxima ședință, proiectul învătământului pentru ucenici, deoarece în domeniul acesta se resimt mari neajunsuri și lacune îngrijorătoare.

Indoctrinarea țării întru bănățenism

Numărul din 10—20 Martie al „Universului Literar” publică la pagina I un articol al d-lui *Liviu Jurchescu*, intitulat „Inițiere întru bănățenism”.

Ofensiva de unul singur a d-lui L. Jurchescu în capitală, de indoctrinare a țării întru bănățenism, nu ni se pare lipsită de importanță, căci este esențial ca durerea bănățene să nu fie cunoscută numai acasă ci și în restul țării, spre a avea adeziunea ei. El o condiție primordială ca frământările spirituale

din Banat găsindu-și un ecou în țara întreagă, să-și creeze principalul lor suport moral.

Dealtfel după cât suntem informați, problemele bănățene sunt urmărite cu interes crescând în capitală.

Într-unul din viitoarele numere ale „Universului Literar” publicistul bănățean *Corneliu Runcan* va publica între 1 și 10 Aprilie studiul său *Alexandru Mocioni și filosofia*, apoi eventual „Eutimie Murgu și filosofia”.

Pentru breasla scriitorilor

Sub acest titlu d. *Radu Gyr* publică în ultimul număr al „Universului Literar” un interesant articol, din care desprimem:

„Creștem, dela început, că așat apărarea intereselor scriitoricești cât și stabilirea unor relații vii și puternice cu oficialitatea în vederea schimbării pernicioasei mentalități de până acum și a impunerii unor soluții și drepturi noi, nu pot reveni decât unui corp organizat al meseriașilor condeului, deci Societății Scriitorilor Români”

Pentru această Societate noi nu avem decât dragoste, după cum nu pășăim decât caldă prețuire conducătorilor ei actuali.

Trebue, însă să recunoaștem că, așa cum se prezintă azi, — adică lipsită de o anumită autoritate, de unele drepturi și puteri cu care să fie legal investită — Societatea Scriitorilor Ro-

mâni nu poate lua țaurul de coarne, rostind un cuvânt energic și făcând față tuturor problemelor ce interesează înaltă meseria și existența scriitorului.

E absolută nevoie ca S. S. R.-ul să pretindă acordarea unor drepturi cum ar fi, de pildă, controlul editărilor, impunerea unor norme privind activitatea acestora, modificarea coței convenite scriitorului din editarea operelor sale...

Pentru susținerea dezideratelor și propunerilor sale, Societatea Scriitorilor Români trebuie să beneficieze de largă solicitare a forurilor culturale. Odată convinsă de-a acorda adâncă înțelegere și neșovăelnice sprijin tuturor problemelor scriitoricești, oficialitatea ar putea conveni, în primul rând, la legislația raporturilor dintre editori și scriitori.

CALENDAR

17 Martie 1936

El prima dată, când consiliul comunal al orașului Timișoara, ales pe bază de „cens” se ocupă și de o chestiune de echilibru social, de asistență a clasei muncitorești. Se însărcinează unul dintre consilieri „să studieze condițiunile de viață ale clasei muncitorești” și să prezinte un program de activitate. În ședința consiliului comunal din 26 a aceleiași luni se alege și o „comisie de asistență” și construirea, pe seama muncitorilor, a unor locuințe muncitorești, evident, conform concepțiilor de atunci, pe banii muncitorilor. La cererea muncitorilor orașul ea în administrația sa proprie depunerile a celor 418 muncitori în valoare de 17.000 coroane, dintre cari până la sfârșitul anului 269 muncitori își retrag depunerile în valoare de 8980 cor. La sfârșitul anului 1908 orașul nu mai administra decât 7855 cor. depunerile a 126 muncitori. Inutil să arătăm, că întreaga acțiune a fost inițiată de autorități numai pentru a canaliza atențiunea muncitorimei în altă parte, căci din acțiunea aceasta nu a ieșit nici o casă muncitorească. Față de aceste tătonări ale unei probleme sociale de cea mai mare importanță Timișoara anilor 1926—1927 a cheltuit pentru asistență socială, în special pentru aceia a muncitorilor șomeri, peste 17 milioane lei după ce, cu ocazia reformei agrare, peste 1200 muncitori, cap de familie, au fost împroprietățiți cu locuri de case. Cazul de ordin social politic se cerea înregistrat fiindcă problema caselor muncitorești, asupra căreia vom mai reveni, a continuat să rămână la suprafață.

TRAIAN BIRĂSCU

Foi volante

Educația fetelor

Una din problemele care trebuie să ne preocupe în momentul de față este educația fetelor.

Am repetat-o de nenumărate ori, nu-i suficient să acuzăm mereu tineretul că nu este la înălțime, că e superficial etc. Aspectul pe care ni-l oferă fetele de astăzi se datorește în primul rând unei greșite educații și nu lipsei de educație cum afirmă unii.

Fetele de astăzi au un spirit de independență mai accentuat și privesc cu oarecare dispreț anumite legi, pe care le văd învechite și demodate.

Ca să putem atinge la rezultatele dorite în educația de astăzi, trebuie să trecem peste rigiditatea de ieri. Cei doi factori esențiali ai educației, educatorul și elevul trebuie să fie apropiați, să se facă o sudură sufletească trăinică și caldă.

D-na prof. *Lucreția dr. Oprean* a ținut un ciclu de conferințe în această direcție studiind de aproape problema. D-sa va conferența și la Timișoara prezentând problema în toate aspectele ei.

MIA MARIAN JALNȘ

O figură dispărută: MIHAI ȘOMLEA

S'a stins zilele trecute la București, un om din vechea generație a celor care — cu calități și defecte „fatal legate de o mână de pământ” — a suferit și a așteptat, a sperat și a luptat, a crezut și a izbind, de pe urma crezului pentru care, unui, și-au cheltuit comori de avânt și de energie, iar alții chiar sângele și viața...

Pornit dintr-o modestă familie de „moșani ardeleni”, din satul Corpadina, de lângă Cluj, crescut la școala străină de neam și de lege, la un liceu din Cluj, *Mihai Șomlea* care nu se putea împăca cu închișișia la care era supus sufletul nației sale, de către dominația care și repeșă, cu și mai aprige mijloace — astăzi, — tiranica silnicio, trecu în țara liberă, pentru a-și câștiga cu greutate o pâine, care, dincolo, i se refuza umnia care nu voia să-și renege strămoșii.

Ce nu i-a fost dat să încerce, cu nemorocul, care, l-a urmărit totdeauna? Sărman farmacist român, el n'a putut ob-

ține totuși o farmacie, în țara în care atâția străini bogați își aveau farmaciile lor, moștenite din tată în fiu. Abia avu o Drogherie, în Bărlad... În clipa, visată și fericită, a Unirii, împreună cu tatăl meu (care poseda de 13 ani o farmacie în Vechiul Regat), deschid ambii, în 1919, primele două farmacii românești din Clujul desrobii. Loviturile soartei continuă, însă, pentru *Mihai Șomlea*. Curând îi moare unicul copil, o fată, iar, după câțiva ani, își pierde și soția. Rămase acum fără familie, el își depune toată activitatea în domeniul profesiei sale. Ajuns președinte al Asociației Farmaciștilor din Ardeal și Banat, *Mihai Șomlea* muncește cu toată stăruința, pentru sporirea crezului său de înălțare a prestigiiului românesc, atât de copleșit de străinismul de toate nuanțele, în breasla a cărei conducere o luase. După puțin timp însă, neajungându-și țelul, dar câștigându-și noi dușmani în mijlocul colegilor străini, *Mihai Șom-*

lea se dedică politicii, alături de unul din numele rezonante ale istoriei României. Dezgustat, în cele din urmă, de amărăciunile și deziluziile acestei înșelătoare curtezan, politica, care, cu mirajul de sirena, turbură adesea chiar și pe cei mai cumpaniți, *Mihai Șomlea* revine iar la profesiunea sa, al cărei inspector onorific ajungând, nu-i putu face totuși tot binele de care era capabil. Demisionat și din acest nou post, *Șomlea* se reîntoarce, definitiv, la vechea ocupație de modest farmacist, consolându-se de mizeriile omenești și prin cultul literaturii, în ziarul pe care, singur, îl redacta, lunar, la Cluj. Dar, tocmai când se credea mai la adăpost de atingerile vieții, implacabila Nemesis îi hărăzi ultima și supremă lovitură... După cedarea Ardealului de Nord, *Mihai Șomlea*, care, împreună cu tatăl meu, cutescuse a rămâne pe vechile plajuri, pentru a duce și mai departe lupta în slujba poporului românesc, rămas fără conducători naturali, fu silit a părăsi — ca și tatăl meu — Clujul, unde, ambii, fură socotiți (împreună cu atâția alți intelectuali și frun-

tași români) drept indezirabili și expulzați într-o oră, în vagoane, necurățate, de vite, batjocuri și maltratați, toate acestea numai pentru că, averile lor rămânând fără stăpâni, sa poată fi administrate (cum s'a și întâmplat apoi), de nobili cavaleri..., dezinteresati și... mărîmimoși, ai națiunii vecine!...

Astăzi *Mihai Șomlea* nu mai e decât un bieț pumn de cenusă, într-o sărmână urnă funerară, etichetată și asezată în raftul unui crematoriu oarecare din Capitală... Dacă, totuși, figura lui n'o vom mai vedea niciodată, dacă glasul lui, nicidecum, nu-l vom mai auzi, va rămâne totuși, în amintirea tuturor cunoscătorilor, exemplul unei neînfrânte energii, care, în ciuda vârstei și a loviturilor soartei, a torentelor și a furtunilor năprasnice ale vieții, a cutesat a merge înainte, spre limanul idealului către care îndem cu toții, „să se lăsați de amestec și mai mult decât atâtea!...”

VIRGIL SOTROPĂ

Actualitatea

COMEMORAREA LUI ION SUCIU.

S'au împlinit 5 ani dela moartea intransigentului luptător naționalist Dr. Ion Suci. Dacă există o intransigență în chestiunile naționaliste — gloriosul dețunet — a ajuns-o până la extrema ei margine. Și fiindcă neamul românesc a evoluat prin evoluții naționale, Dr. Ion Suci a demonstrat, prin concepțiile și acțiunea sa, că o revoluție pentru a se realiza în scopurile ale nu are nevoie de simple atitudini teoretice și repudiază pozele doctrinale. Fiindcă, pentru Dr. Ion Suci naționalismul revoluționar românesc a însemnat voință și acțiune. Deci: plan și organizare, decă: muncă și jertfă. Pentru această metodă de acțiune el și-a ales elementele cele mai dinamice din Ardeal — moșii, cărora le-a exaltat viziunea unirii totale românești într-o țară — UNA, UNICĂ ȘI INDIVIZIBILĂ. Acum, comemorându-l tăcere și pios aspect, trebuie să contemplăm admirativ viața lui de ingereș românism, ca în zilele acestea, de viață și de moarte, ale neamului nostru să ne verificăm conștiințele și țărnia noastră patriotică, acceptând pe Drul Ion Suci ca pildă fără pată și prihană.

CERCUL BĂNĂȚENILOR. În Capitala Țării, Cercul bănățenilor a ajuns, prin modul splendid în care s'a organizat și datorită oamenilor care îl conduc și îl constituie, să fie nu numai un organ de propagare a sufletului bănățeneș și a comorilor lui inepulzabile, ci un minister al Banatului. Conduc de d. Dr. Petre Nemoianu, figură reprezentativă a Banatului, Cercul Bănățenilor prezintă o nesfârșită serie de înfăptuiri culturale. Amintim de Săptămâna Bănățeană, desfășurând în capitală, comorile spirituale bănățenești, iar acum o seamă de conferințe despre Banat vor izbuti să încetănească și mai vârtos convingerea în tot neamul românesc, că Apusul Țării Românești înfățișează, incontestabil, o frumce prin munca, prin ritmul evolutiv și prin îndârjirea naționalistă, precum și prin elanul spiritual al românilor bănățeni.

ROMANIZAREA ECONOMICĂ. Concluziile la care ajunge d. Grigore Ion în articolul său publicat în „Indreptarea” din Timișoara, despre politica școlară și romanizarea economică, cuprind un vechiu deziderat românesc și nu știu dacă nu este de prisos să spun că ele exprimă și concepția fundamentală a planului și a mijloacelor de romanizare economică a Statului nostru de astăzi, național și creștin. D. Grigore Ion, care în tratarea problemelor economice nu pornește nicodată dela fanatizări, ci din viziunea directă a realităților spune precis și categoric: „Politica școlară trebuie să intervină în acest proces (al romanizării) în două feluri: să verse prin dirijarea a 75% a tineretului școlar spre profesii practice” și al doilea — „să ajute pe această cale selecționarea unei elite românești, care să stăpânească și conducă, în adevăr, destinele economiei românești”. Prin urmare — două treimi din tineretul neamului trebuie, prin munca creatoare și selectivă, să creeze elita conducătoare. E bine, că d. Grigore Ion, în consens cu conștiința neamului nostru, proclamă munca selectivă ca izvor al elitelor. Câte rezonanțe istorice trezește această eugenie, justă și substanțial românească.

BADOGLIO ȘI STALIN. Guvernul sovietic a recunoscut guvernul Mareșalului Badoglio. Trebuie să cunoști cauzele pentru care un guvern atât de extremist de stânga recunoaște pe un alt guvern atât de extremist de dreapta. Ni le explică presa din țările neutrale. În părțile „eliberate”, de anglo-americani, partidul comunist se manifestă atât de violent și impetuos, cerând reforme și stări conform cu marxismul extremist, încât în fața acestui asalt comunist, care atinge direct planurile de reorganizare a lumii ale aliaților, chiar Stalin a fost nevoit sau a fost rugat să recunoască pe Badoglio, ca extremistul de acolo să se potolească puțin. Afară numai dacă ei nu se vor repezi și asupra lui Stalin, care „prin pactizarea cu plutocrația universală” îndreaptă țările definitive ale revoluției planetare.

Despre transportul în comun în Municipiul Timișoara

Dificultățile pe care le întâmpină azi transportul în comun din Timișoara, la fel ca exploatarea similară din alte orașe, au provocat critici și nemulțumiri care privesc uneori chestiuni mai mici, relativ ușor de remediat, alia dată însă ating chestiuni de organizare generală. Cum criticile din această a doua categorie sunt făcute uneori fără cunoștință de cauză, pare a fi util a trece în revistă elementele principale care stau la baza transportului în comun din Timișoara.

ISTORICUL TRAMVAIULUI

Desvoltarea mijloacelor de transport în comun de persoane în cuprinsul Municipiului Timișoara a mers, cum era și firesc, paralel cu dezvoltarea orașului. Tramvaiul, care constituie un mijloc de transport ieftin, comod și rapid, a fost înființat la Timișoara, înaintea altor orașe mai importante din străinătate, încă în anul 1869, la început cu tracțiune animală, mai târziu (1899) fiind electrificat. Exploatarea s'a desvoltat mai ales după electrificare, numărul vagoanelor și instalațiile necesare fiind dimensionate după cerințele normale de transport, impuse de cifra populației orașului.

CE SPUNE STATISTICA

Din datele statistice se poate constata că dela electrificare și până la războiul mondial 1914—1918, numărul călătorilor a crescut, la început repede apoi s'a oprit în jurul cifrei de cca 120 călătorii pe locuitor și an. În timpul războiului și timp de încă patru ani după război, afluența a crescut repede astfel că în 1922 s'a ajuns cifra de cca 300 călătorii pe locuitor și an. Paralele cu normalizarea condițiilor sociale și economice, a urmat descreștere, atingându-se o cifră de frecvență de cca 150 călătorii pe locuitor și an. În războiul actual, începând cu anul 1941, s'a repetat fenomenul cunoscut din războiul precedent; numărul călătorilor a crescut mereu și a ajuns în 1943 numărul de 276 călătorii pe locuitor și an.

Din aceste date statistice se vede că, în timpuri normale, Timișoara poate fi caracterizată prin cca 150 călătorii pe locuitor și an, aceasta înseamnă la organizarea socială și economică de azi. Această cifră corespunde situației din orașe de seamă ca Leipzig, Breslau etc. și e sub cifra caracteristică pentru metropolele mari în care numărul călătorilor pe locuitor și an atinge sau întrece cifra de 300, cum e Viena sau Berlinul.

Dimensionarea instalațiilor de transport în comun trebuie bazată pe nevoile din timpuri normale, prevăzând rezerva convenită pentru o dezvoltare naturală. Așa s'a întâmplat și la Timișoara cu toate obiecțiunile care s'au făcut într-o scurtă perioadă din trecut și în urma căreia dezvoltarea a fost frântă puțin.

SOLUȚII INAPLICABILE

E ușor a spune că numărul vagoanelor trebuie să fie îndoit, instalațiile sporite, liniile înmulțite, etc. Dar pentru a realiza aceste desiderate, întreprinderea de transport în comun are nevoie de posibilități de aprovizionare, de mână de lucru în ateliere, mijloace financiare, extraordinare, pe care nu poate să le aibă la dispoziție.

Dacă cineva și-ar propune să mărească cu 100% capacitatea de transport a tramvaiului din Timișoara, ar găsi că investiția necesară pentru materialul rulant, substații, liniile de contact și de alimentare, remiză, atelier, magazii și instalații pentru producere de energie ar întrece cifra de un miliard lei și că reînnoirea liniei ferate supusă la o uzură mărită ar reclama cheltuieli anuale sporite la care s'ar adăuga alte cheltuieli în plus pentru energia electrică consumată în plus și salariile personalului în plus, greu de găsit azi. Cooperirea unor astfel de cheltuieli e imposibilă, însă ar fi totodată inadmisibil ca, pentru mărirea confortului din timpuri excepționale

să lăsăm în urma noastră sarcini financiare care ar apăsa greu asupra urmașilor care, la rândul lor, vor avea alte programe de realizat.

O astfel de întreprindere s'ar mai lovi și de dificultatea că nu s'ar găsi furnizorii care să poată realiza un program așa de mare de investiții.

Ori, se știe că sporirea tarifelor — care sunt singura sursă de venit a exploatarei, — n'a urmat linia de creștere generală a prețurilor din ultimi ani, astfel că întreprinderea trebuie să facă mari eforturi pentru a-și menține aprovizionarea cu materialele indispensabile pentru întreținerea curentă din care cele mai multe s'au scumpit în același timp cu 300%—1000% și mai mult; tot așa pentru a-și asigura o funcționare normală a exploatarei și pentru a executa înnoirile și amplificările absolut necesare, impuse de nevoile circulației.

CE S'A FACUT ÎN 25 DE ANI

Exploatarea municipală a transportului în comun din Timișoara nu a neglijat nicodată să asigure o dezvoltare modernă a mijloacelor de transport și a instalațiilor necesare, servind în același timp interesele cetățenilor și progresul continuu al orașului.

Datele statistice ne dau o oglindă reală a îmbunătățirilor și amplificărilor făcute

În timpul dela 1919 până azi, lungimea de exploatare a liniilor, adică axa de stradă parcursă, a crescut dela 10.877 km. la 18.846 km, numărul vagoanelor de tramvai a sporit dela 34 — din care 27 vagoane motoare și 7 remorci — la 61, din care 45 sunt vagoane motoare și 16 remorci. La acestea se mai adaugă 7 firobuse procurate în anul 1940 și 3 autobuse. Vagoanele de tramvai și caroseria autobuselor au fost construite în atelierele electromecanice ale exploatarei, care au fost dezvoltate și utilizate în acest scop.

Investițiile făcute în același interval de timp însumează:

Pentru construcțiile și înnoirile de cale ferată și linia de contact Lei 92.891.898; Pentru vagoane noi și nou construite Lei 66.997.661; Pentru mașini, unelte și transmisii de forță Lei 12.312.957; Pentru clădiri Lei 19.151.862. Total Lei 191.354.378.

DE CE NU CIRCULA TOATE VAGOANELE

Se spune uneori că nu toate vagoanele și firobusele disponibile sunt în circulație, ci o parte e în depou. În privința aceasta trebuie să știm că numai întreținerea îngrijită poate să asigure o funcționare fără întrerupere a exploatarei, iar pentru a putea face reparațiile necesare, trebuie ca un anumit număr de vehicule să fie reținut în depou. Azi această chestiune prezintă o importanță mai mare decât în timpuri normale, aceasta din cauza supraîncălzirii care are drept urmare o serie de stricăciuni la elementele esențiale ale vehiculelor ca: motoare, frână. Și numărul accidentelor s'a mărit, mai ales din cauza supraîncălzirii.

SOLUȚII PRACTICE

Cele spuse până acum nu înseamnă deloc că problemele ridicate de creșterea rapidă a numărului călătorilor în timp de război: insuficiența aparentă a vagoanelor, turburările în orariul de circulație, întreținerea materialului sub supraîncălzirea prea mari, etc., nu pot avea o soluționare practică.

Măsurile folosite în trecut apropiat și în prezent: deegalarea orarilor instituțiilor publice și particulare, ale școlilor și prăvăliilor, sistemele de abonamente legate de timp și de anumite parcursuri ale liniilor, ea și interzicerea supraîncălzirii vagoanelor, s'au dovedit foarte bune.

De cea mai mare importanță este și înțelegerea publicului călător. De această înțelegere depinde evitarea celor mai multe deranjamente, turburări de mers

și nemulțumiri. Călătorii trebuie să înțeleagă că supraîncălzirea vagoanelor înseamnă uzarea mai repede a materialului și a șinelor, care azi nu se pot înlocui, cum și împiedicarea de a se putea respecta întocmai orariul de mers.

CUM POATE AJUTA PUBLICUL

Normal, tramvaiele se urmează pe toate liniile la intervale de câteva minute. Oprirea prea îndelungată a vagoanelor în stații, întârzierea această normă și, ca rezultat, vagoanele ajung uneori în covoae, care sunt foarte greu de evitat de către personalul de control și dirijare a circulației, dacă nu se bucură de concursul călătorilor, în însăși propriul lor interes.

Pe de altă parte, îmbulzeala în vagoane, pe lângă neplăcerea și pagubele la îmbrăcăminte pe care le provoacă pentru călători, îngreunază foarte mult serviciul agenților incasatori și vatmani. Evitarea oricăror discuții cu acest personal, pregătirea din timp a banilor poștivi și înaintarea în vagon atârnat în cea mai mare măsură de înțelegerea publicului călător. Cele de mai sus sunt și un apel către călători pentru menajarea agenților de mișcare, al căror serviciu nu e ușor și care trebuie ajutați să-și facă datoria.

PROBLEMA ABONAMENTELOR

În ce privește criticile aduse abonamentelor de tramvai tipărite pe carton și modul lor de perforare, trebuie să se știe că s'a ales acest fel de abonamente, pe deoparte din cauza lipsei de hârtie specială pentru confecționarea abonamentelor — blocuri, pe de altă parte din cauza imposibilității materiale lipsa de personal, de mașini și de timp — de a se tipări numărul mare de bilete din aceste blocuri. Perforarea triplă a acestor abonamente se face, ca și în trecut, în interesul unui control riguros și pentru a se evita abuzurilor la care s'ar lăsa ispititi atât unii dintre călători, cât și unii agenți de mișcare de pe vagoane.

LUCRARI NOI ÎN PROIECT

Credincioasă preocupărilor permanente de a satisface pe deplin interesul public și a asigura un continuu progres al mijloacelor de transport în comun, conducerea acestei exploatare municipale urmărește fără încetare înlesnirea și normalizarea circulației, în condițiile grele actuale, ea și dezvoltarea rețelei acolo unde este rolamată. Actualmne este terminat proiectul pentru construirea liniei de tramvai din Calea Bogdănestilor în valoare de peste 50 milioane lei, cu scopul de a se înlocui autobusul spre Ronaț, a cărui circulație nu mai poate fi asigurată din lipsa cauciucurilor. Lucrările vor începe în această primăvară. O grădă deosebită se dă circulației firobusei, care se menajează pentru a rezista cu cauciucurile de care dispune exploatarea, dacă va fi posibil, până la revenirea stărilor normale.

Un alt proiect însemnat în lucrare e construirea unor vagoane de tramvai moderne de mare capacitate de transport. Acestea urmează să înlocuiască vagoanele care vor fi utilizate pentru linia Cegate—Ronaț și, afară de aceea, să sporească parcul de vagoane. Acest material e astfel conceput ca timpul de parcurs dintre terminusul din Calea Dorobanților și Gara D. Elena să fie scurtat cu cca 6 minute.

Cetățenii orașului nostru pot fi liniștiți că atât Primăria cât și conducerea întreprinderii poartă toată grija ca transportul în comun să se facă în cele mai bune condițiuni, dar și publicul trebuie să aibă în vedere greutățile vremii în care trăim.

Dr. ION DOBOȘAN
Primarul Municipiului Timișoara.

FAPTE DIVERSE

După arestarea bandei Bercovici & Co.

ARAD, 17. — Am relatat zilele trecute senzaționala descoperire a poliției Arad, care a reușit să aresteze banda de spărgători de vagoane, care opera în stația locală, având în frunte pe evreul Haim Bercovici, care se dădea drept „profesor”. Am arătat și faptul că Haim Bercovici ducea o viață de mare lux și de petreceri multe și variate. Felul acesta de viață, dus de un individ, indiferent cine o fi el, presupune întotdeauna ușurința cu care ajunge la bani, căci un om care muncește din greu și-și câștigă banii printr-o activitate continuă de fiecare zi și de fiecare oră, nu-și aruncă banii pe fereastră.

În relatarea pe care poliția a comunicat-o presei în legătură cu descoperirea acestei afaceri, s'a spus și aceea, că felul de a se purta și de a cheltui banii cu am-

bele mâni a lui Bercovici a fost observat de mai mult timp și că în urma observațiilor făcute i s'a cercetat mai amănunțit situația și felul vieții pe care o ducea în orele lăsațe libere de petrecere.

Oare oamenii aceștia, care n'au fost pe front și care s'au înapoiat mai grași și mai sănătoși din taberele de muncă și din detașamentele de lucru, nu ar putea fi întrebuințați la o muncă fizică mai intensă?

Dar, în concluzie, dacă pentru prima categorie de oameni sugerăm o mai atentă examinare a situației lor, pentru cei din a doua categorie — pentru evrei — am dori o soluție care să-i mai scoată din oraș și să-i pună la un lucru efectiv. Dar despre ocupațiile evreilor, vom scrie cu altă ocazie.

Apărarea pasivă

Pentru a face față atacurilor aeriene, se dispun următoarele:

1. Toate Instituțiile, Întreprinderile și locuitorii vor avea mijloace proprii de iluminat pentru timp de cel puțin 3 zile.

2. Să se facă rezerve de apă, atât pentru consumul zilnic, cât și pentru stingerea incendiilor.

3. Toate magazinele să-și confecționeze până cel mai târziu 1 Aprilie 1944, obloane de fier sau lemn, la vitrine, pentru a fi ferite de schije sau suflul bombelor.

4. Magazinele și în special Depozitele de mărfuri, alimente, etc., sunt obligate să aibe atât ziua, cât și noaptea, câte o echipă de înlăturarea bombelor incendiare și stingerea începuturilor de incendii.

5. Se reamintește obligația de a se înzestra echipele imobilelor cu materiale contra incendiilor și sanitare.

Deasemenea se reamintește ca fiecare familie să aibe pregătită o valiză cu haine strict necesare, valori, etc., și hrană de rezervă pentru cel puțin o zi.

6. Se face cunoscut că locuitorii sunt liberi să-și procure orice aparate de stins incendiile sau truse sanitare însă numai din cele autorizate de Comandamentul Apărării Pasive.

7. Nimeni nu este autorizat să oblige pe locuitori a cumpăra anumite aparate sau materiale sanitare și dacă totuși se va întâmpla, locuitorii sunt rugați să aducă aceasta la cunoștința Subzonei A. P. Timiș-Torontal, pentru ca abuzul să fie dat în judecată.

Judecătoria de pace mixtă Caransebeș,
Secția cărților funciare

No. 233—1944.

CITAȚIE PRIN PUBLICAȚIUNE

Judecătoria de pace mixtă Caransebeș, ca instanță de cărți funciare, aduce la cunoștință publică, oă debitoarea v. d. Ana Alexandru Cismaș născ. Jumanca domiciliată în Caransebeș, str. Potocului No. 34, a cerut radierea mențiunilor de conversiune notate asupra averii sale imobiliare și că, în această cauză s'a fixat termen de înfățișare pe ziua de 8 Aprilie 1944 orele 8 dimineața la această instanță, pentru când sunt citați toți creditorii susnumitei debitoare, sub sancțiunea de a se admite cererea în caz de neprezență a creditorilor.

Caransebeș, la 11 Martie 1944.

Judecător, Conducătorul c. l.,
N. Tănăsescu ss. I. Ionașiu ss.
1744

Serviciul Apelor Reg. X-a Timișoara
Nr. 479 din 16 Martie 1944.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

În zilele de 10—13 Aprilie 1944, Serviciul Apelor ține licitație publică (prin strigări) pentru arendarea dreptului de exploatare a produsului de iarbă de pe digurile canalului Bega, la fața locului, dela Coștei până la Otelec.

Licitația se va ține conform art. 88—110 L. C. P. și condițiile se pot vedea la sediul Serviciului Apelor, la Prefectura j. d. Timiș Torontal și la Primăriile comunelor situate dealungul canalului Bega.

Șeful Serviciului:
Ing. Șef I. SAVA

1753

Serviciul Apelor Reg. X-a Timișoara
Nr. 455 din 14 Martie 1944

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

La 12 Aprilie 1944 ora 9.00 Serviciul Apelor ține licitație publică pentru arendarea dreptului de exploatare a nisipului din albia canalului Bega.

Condițiile se pot vedea la sediul Serviciului, la Prefectura Județului Timiș-Torontal, Primăria Municipiului Timișoara și la Primăriile comunelor Ghironda, Remeșea, Bucovăț, Bazos și Izvin.

Șeful Serviciului:

Ing. Șef I. SAVA

1752

Cooperativa Agricolă Câmpul din comuna Foeni jud. Timiș Torontal

Nr. 1—1944.

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință celor interesați că, în ziua de 19 Martie 1944 orele 14 după masă la primăria comunei Foeni, Județul Timiș Torontal, se va vinde prin licitație publică orală, unele de fabricat laptele în unț și brânză ale Coop. Agricole „Câmpul” din comuna Foeni, după cum urmează:

1. Mașină de preparat untul,
2. Un cazan de aramă de 120 litri
3. Două buzoaie de 150 kg. unul
4. Două mese de brad,
5. Un termometru de măsurat laptele
6. Un stelaș și 2 scaune
7. Un Trior de ales grâu (țilindru)

Condițiile de licitație sunt, la începutul licitației concurenții vor depune 5% din valoare, iar după adjudecare cumpărătorul va depune imediat întreg prețul de cumpărare,

Foeni, 11 Martie 1944.

Cooperativa Agr. Câmpul

1751

Cel mai bun și cel mai indicat aliment pentru copii suptici. Cuprinde fosfat de calciu tribazic și gris curat de grâu.

Depozit:
ESCULAP
S. A. R. București
Str. Gral Cristian Ieli 17
Telefon 5-07-39

Și la toate magazinele de coloniale.

1691

HOMESPUN

Industria casnică

propr. EMILIA Dr. SARBU și HAASZ VICTOR

Vinde din nou produsele sale, stoffe de primăvară de dame și bărbătești

numai la sediul său din TIMIȘOARA IV, STR. BONNAZ 14, Tel.: 33-99

Inreg. Cam. Com. 69/150/1943

1728

ANUNT

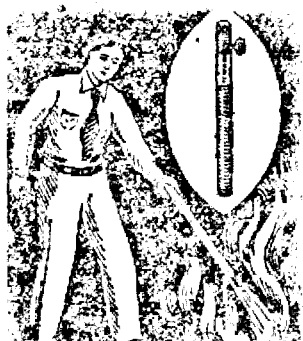
Cooperativa Munca

din comuna BOCȘA ROMÂNĂ, jud. Caraș

oferă

pentru vânzare Cooperativelor și Comercianților tot felul de unelte agricole pluguri, grape, rarețe, cormane, brăzdare, plazuri, fier lung, potcoave pentru cai, precum și sape în orice cantități la prețuri fixate de Ministerul Economiei Naționale.

1708

„FENOMEN”

Nu întârziati

a cumpăra extingtorul contra bombelor incendiare. Nu trebuie să lipsească din nici-o gospodărie, atelier, birou, prăvălie, garaj, etc. Aprobat Com. Apăr. Pas. Subsec. de Stat al Aerului cu No. 21056/43.

Depozit:

IOAN RADA, Timișoara IV
Spl. Müller Gattenbrun 14 (casa Gernhard) Inreg. Of. Reg. Com. 79.12072/1944

BANCA TIMIȘOAREI

și SOCIETATE COMERCIALĂ
PE ACȚIUNI DIN
TIMIȘOARA

aduce la cunoștința a domnilor acționari că, începând cu 15 Martie a. c. a început plata dividendului pe anul 1943, hotărât de Adunarea generală ordinară, ținută la 5 Martie a. c. și anume: lei 40.— brutto de acțiune veche și lei 20.— după o acțiune emisă în anul 1943. Plata se face la ghișeele Băncii din Centrală sau sucursale.

1746

Aceștia doi sunt gemeni!

Unul a neglijat căderea părului, iar celălalt a FOLOSIT

DAKRYSOI

NUTRIMENT AL PĂRULUI

Se găsește în toate farmaciile, droguerie și parfumeriile

LABORATORUL CHIMIC FARMACEUTIC
MR. G. HIETSCH

SIBIU

1644

Săteni! Cumpărați renumitele aparate de radio la baterii „PHILIPS”
Vânzarea și în rate! -- POP PETRE Timișoara IV Bul. Carol Nr. 14 Telef. 30-20, Inreg. 203/10646

1721

ZILNIC DE TOATE SI PENTRU TOTI

IN ATENȚIA ABONAȚILOR NOȘTRI — Atragem atenția nouilor abonați la nostru că, trecerea pe lista abonaților face la 1 și la 15 a fiecărei luni, când și expedierea ziarului.

EXPOZIȚIA DE DESEN A ȘCOLII SECUNDARE DIN ȚARĂ. Expoziția desenelor a școalelor secundare din țară, deschizându-se Sâmbătă 8 Aprilie 1944, cele sunt invitate să trimită cât mai multe lucrări pentru a avea timpul necesar selecționării și încadrării lor.

INFINȚAREA UNEI BIBLIOTECI PENITENCIARULUI ARAD. Direcțiunea Penitenciarului din Arad a adresat publicului un apel, prin care solicită danii de cărți și reviste, pentru a putea constitui o bibliotecă pe seama deținuților.

ELIBERAREA CĂRȚILOR DE MUNCĂ. Oficiul de Muncă, Plasare și Indrumare al Ministerului Muncii situat în localul Căminului de Ucenici din Cetate, a terminat arhivele preliminare privitoare la introducerea Cărilor de Muncă. — Înaintându-le Ministerului, Lucrările conduse de dl. Traian Ivanu șeful acestui Oficiu, a înscris pe 68 de persoane reprezentând toate categoriile de funcționari particulari, muncitori industriali calificați și nequalificați. În curând vor fi distribuite de către aceștia cărțile care vor fi completate de cei viitori pentru a li se elibera Cățile de Muncă.

INSPECȚIE. La Serviciul Apelor din Timișoara se găsește dl. inginer șef Ion Vlașescu, din Ministerul Lucrărilor Publice și comunicații spre a controla scriptele vederea recepționării lucrărilor tehnice în inundațiilor, executate în exercițiul 1943-44.

DONATIE. Dl. Adam Colcer, cioban din Mărtișoara, a donat pe seama sf. capele rom. un analog complet. Valoarea este de 8000 lei.

PROFESORI ȘI INSTITUTORII VOR CONCURSA PENTRU COLECTA ANUALĂ DE IARNĂ. Ministerul Culturii Naționale a trimis inspectoratelor școlare, circulara următoare: Ajutorul de învățământ organizează în zilele de 25-26 Martie un apel general cu lozincă: „Darul vostru este ceres”, în scopul adunării unui fond pentru ajutorarea familiilor luptătorilor nevoiași. În legătură cu aceasta, ministerul a aprobat ca în cadrul acțiunii de propagandă, corpul didactic primar și secundar să organizeze în săptămâna premergătoare colecției, în fiecare localitate rurală sau urbană conferințe publice despre rostul acțiunii, îndemnând populația să dea obolul său cât de mic pentru ajutorarea familiilor luptătorilor nevoiași.

NOUL DIRECTOR AL AGENȚIEI ȘTEFANI. Ziariștul Luigi Barzini a fost numit director al biroului oficial de știri Italian, „Agenția Ștefani”. D. Barzini a activat în presă timp de mai multe decenii până acum. Începând din anul 1932, el este președinte al Uniunii ziariștilor italieni.

FUNCȚIONARI DELA FINANȚE PROPUȘI PENTRU AVANSARE. Monitorul Oficial Nr. 61 din 13 Martie 1944 publică tablourile agenților de control, controlorilor, percepțiilor de agenție, șefilor de birou, subșefilor și altor categorii de funcționari din administrația exterioară a Ministerului de Finanțe propuși la avansare pe anul 1944.

DETAȘARE. Dl. Ștefan Suciu, medic veterinar, din comuna Ciocova, a fost însărcinat cu girarea Ocolului Veterinar Reședințial în locul titularului mobilizat pe front de mai mult timp. Dea și-a luat noul post în primire.

PESTA PORCINĂ ÎN JUDEȚUL TIMIȘ-TORONTAL. În decursul lunii au fost semnalate în județ 57 de cazuri de pestă porcină. Infecția se găsește în 7 comune.

POSTURI LIBERE. La primăria com. Bălb se va ține concurs la 1 Aprilie 1944 pentru ocuparea posturilor de: trei gardieni comunal, un cantonier, un hingher și un spălator de carne.

DELA FACULTATEA DE MEDICINĂ DIN CLUJ-SIBIU. Domnișoarele și domnii doctori în medicină și chirurgie, dela facultatea de medicină din Cluj-Sibiu precum și domnii doctori cari au dreptul să obțină diplomele de specializare în igienă și care până azi nu au ridicat aceste diplome, sunt invitați a se adresa decanatului facultății de medicină Sibiu, în vederea eliberării acestor diplome, fie personal, fie prin procură autentică. Informații se dau la cerere.

ULTIMUL TERMEN PENTRU PREȘCHIMBAREA BILETELOR DE 1, 2, 5, 20 ȘI 100 LEI. Ministerul Finanțelor aduce la cunoștința celor interesați că acordă un ultim termen pentru preșchimbarea biletelor de 1, 2, 5, 20 și 100 lei, până la 30 Aprilie 1944. Preșchimbarea acestor bilete, se face la Administrațiile Financiare și Percepțiile Fiscale, primindu-se în plată de impozite sau dându-se în schimb monete metalice, precum și la ghișeele Băncii Naționale a României. Publicul posesor al biletelor de 1, 2, 5, 20 și 100 lei este invitat să ia cunoștință de acest termen și să le prezinte la preșchimbare, cunoscând că după data de 30 Aprilie nu se vor mai primi la preșchimbare.

DESCOPERIREA UNOR VECHI MORMINTE LA CONSTANȚA. Săpăturile ce s-au făcut în locul unde se întretaie strada Lascăr Catargiu cu B-dul Elisabeta au scos la iveală mai multe oseminte omenești și urmele unor vechi morminte.

PREMIU PENTRU CONCURSUL SPORTIV LA SATE. Prin organizarea școlilor sportive rurale, s-a luat dispozițiune să se organizeze concursuri sportive, date cu premii, care vor fi distribuite în fața asistenței de către conducătorii sportului. Premiile vor fi acordate în scop de utilitate practică, de ex.: un echipament sportiv, un briceag, o carte, etc.

ADUNARE GENERALĂ. Moara și Tesătoaria S. A.-Lgoj, va ține adunare generală extraordinară, în ziua de 29 Martie, în sala de sedință a întreprinderii, având la ordine de zi: constituirea, majorarea capitalului social, dela 15.000.000 la 30 milioane lei și modificarea statutelor.

Frumoasa șezătoare culturală dela Întreprinderile Electromecanice Municipale

Duminecă 12 Martie s-a ținut la Casa Culturală din Alea Octavian Goga a Întreprinderilor Electromecanice Municipale din Timișoara, o frumoasă șezătoare culturală, la care au asistat peste 1000 de persoane, angajați ai acestor întreprinderi, familiile lor și numeroși invitați. Au onorat șezătoarea cu prezența lor domnii: dr. ing. Cornelii Mikloș, directorul Regiei IET, dr. Aurel Mezin, avocat, inginer Vasile Ciurcu, șeful serviciului tencic municipal, Pavel Dișela șeful serviciului de aprovizionare al municipiului, ing. Sarmes cu dna, avocat Tiberiu Popovici cu dna, Alexandru Oprig șeful serviciului administrativ și dr. Liviu Grozăvescu subdirector la SET, ing. Dumitru Deheleanu subdirectorul Regiei IET, ing. V. Catona cu dna, ing. V. Giurgiu, etc.

La această șezătoare cu bogat program artistic și muzical și-a dat concursul distinsa soprană lirică dna Anny Emilia Sarmes al cărei talent, studiu și voce surprinzător de limpede au adus o contribuție deosebit de prețioasă la reușita șezătorii. Din repertoriul d-sale ales, dna Anny Sarmes a cântat cu multă artă și grație: „Villanelle” de Dell’Acqua, „Pur diești”, de Antonio Lotti și două cântece românești de Tiberiu Brediceanu. Acompaniamentul la pian a fost susținut cu virtuozitate de cunoscutul compozitor d. S. Toduță.

Din restul programului menționăm și d-rea Lucia Catona, Elena Bogdănescu și Maria Luminos, care au recitat cu mult suflet versuri: „Deșteptarea României” de V. Alexandru, „Cărbul cu stea în frunte” și „Rugăciune pentru România” de C. Salcia, cum și pe d-rea Annemarie Tili, care a cântat la

INSPECȚIA SERVICIILOR VETERINARE JUDEȚENE. Dl. consilier dr. Tiberiu Cristea, șeful Inspectoratului Zootehnic Veterinar Timișoara, a început inspecțiunea serviciilor veterinare județene din Regiune. În prezent dl. consilier lucrează la Serviciul Veterinar din județul Arad.

NOUL NUME AL ȘCOALEI NORMALE DE FETE DIN BLAJ. Școala normală de fete din Blaj va purta pe viitor numele de „Școala normală de fete „Mitropolitul Vasile Suciu”-Blaj.

APROBARI DE REGULAMENT. Prefectura Județului Timiș-Torontal a aprobat regulamentul întocmit de primăria com. Ofenița, pentru înființarea „Serviciului cadastral”.

CONFERINȚA ÎN CADRELE AGRULUI. Duminecă, 19 Martie 1944, la orele 18 în sala festivă a liceului Comercial va ține o conferință Păr. Dr. Iuliu Rațiu, vicar episcopal, cu subiectul: „Preoți în slujba științei”.

REPREZENTATII EXTRAORDINARE LA OPERA. În cele două reprezentații extraordinare de Luni 20 Martie și Miercuri 22 Martie a. c., cu concursul marelui cântăreț român Niculescu-Bassu, rolurile Contelui Almaviva din opera „Bărbierul din Sevilla” și rolul titular „Faust” vor fi cântate de tenorul Paul Mazilu.

POSTURI VACANTE. La primăria com. Omor-Timiș, se va ține concurs pe data de 1 Aprilie 1944, pentru ocuparea posturilor de: șef gardian, două posturi de gardi de zi, două posturi de gardi de noapte și un post de gard curier.

ȘEZĂTOARE „MUNCĂ ȘI LUMINĂ” LA FABRICA DE CHIBRITURI. Zilele acestea în cadrele M. L. la Fabrica de chibrituri a avut loc o șezătoare artistico-culturală. După Imnul Regal pâr. Prof. Gh. Muntean a ținut o scurtă conferință despre Munca sub regimul Mareșal Antonescu. La sfârșit s-a oferit tuturor prăjituri și ceai. Meritul revine Dlui Ing. Trufin care prin înțelegerea ce o arată nevoilor muncitorești știe să-și apropie și să câștige muncitorii spre tot ce e creștinesc bun și frumos. La fel și a colaboratorilor cari-l secundează în ostenele.

CONCERT. Sub auspiciile Ateneului Român, filiala Timișoara, va avea loc Joi 23 Martie a. c. orele 20, în sala Palatului Cultural, concertul de „quartetul Buteanu” compus din cunoscuții virtuosi Boroș, Chioresanu, Căteanu și Pap. Se va cânta din Heydn, Căteanu și Schubert. Bilete la Agenția Tămășiu.

PENTRU REFUGIAȚI. Ministerul de Finanțe a dispus refuzarea scutirilor acordate expulzaților și refugiaților din Nordul Ardealului, urmând ca aceste avantaje să devină operante pentru cei în cauză numai dacă îndeplinesc anumite condițiuni: scutițiile și reducerile de impozite directe se acordă în urma prezentării dovezii legale, a calității de expulzat sau refugiat Ardelean. Sunt considerați ca expulzați sau refugiați ardeleni numai persoanele care aveau la data evacuării, în Ardealul evacuat, domiciliu permanent, iar expulzarea sau refugierea s-a produs după 30 August 1940. Toți contribuabilii în chestiune sunt rugați ca, până în dimineața zilei de 27 Martie 1944, să depună Circumscripțiilor respective certificatul mai sus amintit, și atâtea certificate câte cauze eventuale are.

CALATORIA UCENICILOR ANGAJAȚI LA CALEA FERATĂ. Comitetul de direcție al regiei CFR a aprobat ca ucenicii angajați cu contract de către direcțiunile poduri, economat, întreținere, lucrări speciale, tracțiune să călătorească, în aceleași condițiuni, ca și elevii școalelor profesionale c. f. r., proveniți din afara cadrelor căilor ferate.

Justiția

INCERCARE DE MITA. Sava Ion, din comuna Felnac a fost condamnat la trei luni închisoare corecțională și 5000 lei amendă pentru faptul că găsiindu-se în locuința sa cantitatea de 13 kg tutun și fiind ochemat la primărie pentru a se dressa cuvenitul proces-verbal, a încercat să mituiască pe funcționarul de resort cu 2000 lei. Avându-se în vedere că e la prima abatere de acest fel, executarea sentinței a fost suspendată pe timp de probă de trei ani.

N’A PREZENTAT BICICLETA LA RECHIZIȚIE. Strumbert Iosif, din Str. Wilhelm Mühle 1, a fost condamnat la trei luni închisoare corecțională și 10.000 lei amendă pentru că nu s-a prezentat în fața comisiei de clasare, cu bicicleta 28.476. Inculpatul s-a justificat declarând că a scăpat termenul dar s-a prezentat ulterior. Pedepsa a fost suspendată pe timp de trei ani.

SENTINȚA SUSPENDATĂ. Pentru aceeași vină, de a nu fi prezentat bicicleta cu seria 35.277 în fața comisiei de clasare, Novotny Iosif din Calea Șagului 10 a fost condamnat la trei luni închisoare corecțională, pedeapsă care se suspendă pe timp de probă de 3 ani.

LOVIRE. Dancea Ioan din comuna Șipet a fost dat în judecată de locuitorul Măndru Ioan din aceeași comună pentru faptul că l-a lovit în urma unei certe. Tribunalul l-a condamnat pe Dancea Ioan la 5000 lei amendă corecțională, 1000 lei despăgubiri civile și 1200 lei cheltuieli de judecată. Apelul făcut împotriva acestei sentințe de Dancea Ioan a fost respins.

UN FALS INSPECTOR DEFERIT PARCHETULUI. București, 17. Ministerul Econom. Naționale a deferit parchetului pe Mocanu M. Ion zis N. Marinescu Runcu, care se dă drept „inspector general al Ministerului Economiei Naționale” și făcea controli la magazine unde caută să întimideze pe negustori pentru a obține diferite avantaje dându-se drept șef de cabinet. Susnumitul a fost în primăvara acestui an funcționar diurnist la oficiul de control al prețurilor, de unde a fost însă licențiat din serviciu din cauza numeroaselor reclamații făcute împotriva sa de către comercianți. Deși nu avea nici o calitate el a continuat să facă controli la magazine, fiind reclamat pentru aceasta de către negustori în urma căror fapte a fost deferit parchetului.

MICA PUBLICITATE

5 lei cunând apare în fiecare zi. Anunțuri se primesc la Administrația ziarului în Str. Mărășești Nr. 1. Telefon Nr. 11-28.

Cereri și oferte de serviciu

Redacția ziarului „DACIA” pentru Arad, caută funcționară cu practică.

Se caută vânzători de ziare la redacția Arad Strada Mărășești Nr. 1.

Caut cameră mobilată cu intrare separată, acces la baie. Adresa la ziar.

Caut bucătărească perfectă la casă persuane. Adresa la ziar.

Vizitați cu încredere și faceți comenzi la Dvoastră la salonul de croitorie și lingerie de damă și lingerie bărbătească a doamnei FELICIA IONESCU, Arad, Str. Vasile Stroescu Nr. 5/a.

Caut spre cumpărare un dormitor modern în bună stare. Adresa la ziar.

Caut cameră mobilată cu intrare separată, acces la baie. Adresa la ziar.

Căutăm spre cumpărare o mașină de scris în bună stare. Adresa la ziar.

Vânzări - Cumpărări

CUMPAR răsboi de țesut, sbieci de mână. Adresa la ziar.

Casă în Mureșel de vânzare cu 2 camere grajd bun pentru gospodărie. Adresa Arad, str. Cantacuzino No. 48, apart. 2.

De vânzare o manta nouă ofițerească la magazinul „Basarabia” str. Mețianu 4.

De vânzare un dormitor, cameră combinată, masă de scris, dulap și un recomier. Str. Barițiu No. 1, ușa No. 4.

De vânzare covor de smirna veritabil mărimea 3x4 mtr. Adresa: Agentura Gh. Coman Str. Eminescu 17

Diverse

Mijlocirea locuințelor goale și camerelor mobilate. Agentura „Coman” Strada Eminescu 17, etaj I înreg la Cam. de Com. Ind sub Nr. F. 11334/943.

Agentura Generală de vânzare și cumpărare imobilelor, COMAN GHEORGHE Arad, Str. M. Eminescu Nr. 17 etaj I Telefon. 26-97, înreg la Cam. de Com. și Industrie sub Nr. Fi. 11334/1943

Casa de vânzare: Casă particulară modernă cu cameră de baie și grădină lângă Str. Copărușeni, 2 milioane — Vilă modernă cu două apartamente, grădină și garaj în centru 6 milioane — Casă mică cu grădină 288 m. p. lângă Strada Sava Păluș 300 m. lei — Casă particulară compusă din 2 camere și dependințe cu grădină 150 m. p. 1 milion — Grădină cu pomi fructiferi 135 m. p. lângă Mică-țuca-Nouă 15000 lei — Căutăm pentru cumpărare pământ arab? 10-12 jugh, în județul Arad.

Fabrica chimică modernă cu instalațiuni cazan stabil, clădit cameră cu mașinării, oale mai mici, oale de fabrică, birou, aprovizionată cu culori pentru fabricarea oricăror articole chimice, din motiv familial urgent de vânzare lei 2.000.000. În cartierul vilelor casă cu 6 camere și cu tot confortul 5.500.000 lei. Casă cu 1x3 camere, tot confortul și 1x1 în centru cu 3.500.000 lei. Mică casă particulară nouă cu 3 camere, cu tot confortul 1.300.000 lei. Casă particulară cu 2 camere grădină mare, casă nouă în Pârnea 1.300.000 lei. Agentură vând, lui Albert Haasz, str. I. Petru Nr. 3, Tel. 22-24, înreg. Cam. Com. 3437/1942.

Cinema ROYAL Arad

STRADA ALECSANDRI 2

Telefon: 19-33

MARIA DENIS, eroina filmului (CELE 2 ORFELINE) în

PARADISUL REGĂSIT

după romanul lui DARIO NICODEMI, aa torul piesei (Scampolo) cu NINA BESOZZI, VIRGILIU RENTO. Reprezentațiile la orele 3, 5, 7 și 9 fix

Cinema FORUM

Telefon 20-10

AZI!

Filmul care va impresiona pe toată lumea

Inimi frân e

cu EMMA GRAMATICA — LEO-NARDO CORTEZE și SERGIO TOFANO

Filmul care reprezintă un triumf în arta cinematografică Repr.: la orele 3, 5, 7 și 9 fix

Cinema CAPITOL Arad

Telefon: 23-22

Cinematograful filmelor grandioase

AZI!

MICHEL SIMON

neuitatul (Quasimodo) din Căsuța de la Notre Dame și MICHELE MORGAN în filmul sentimentelor umane și a dragostei nemuritoare.

INGERUL INTUNERECULUI

Rezervați biletele. — Repr. 3, 5, 7 și 9 fix

Cinema URANIA Arad

Telefon: 12-32.

Repr. 3, 5, 7 și 9

Cinema de premieră. Ton și proiecție ireproșabilă. Sala bine încălzită.

AZI

filmul dragostei și al suferințelor omenesti

PATIMA

(Două vieți încrucișate)

două vieți, cari nu se pot întâlni cu ANA MARISCAL și ENRIQUE GUITART în PATIMA MARE.

Casa de modele „Arto”

propr. M. BELICI ARAD, str. dr. Ioan Robu Nr. 6. (lângă telefoane).

Prezintă și vinde cele mai elegante modele de pardesiuri, tailleururi și rochii de dame. Calități superioare. Vizitați magazinul fără obligația de a cumpăra. Termene scurte de livrare la comenzi. Of. Reg. Com. 10861-1942

Concertele Muzicii Militare din Arad

ARAD, 17. — Muzica Militară din Arad va da Duminică după amiază, la orele 17, un concert pentru ofițerii și subofițerii din garnizoană, cum și pentru invitații lor. În program figurăază bucăți din Beethoven, Givulescu, Wagner, Grieg, Coumad, Paschil, Mureșan, cum și Imnul Brigăzii de Infanterie, o compoziție proprie a d-lui Lt. R. I. Botto, dirijorul muzicii.

Tot Duminică, dar înainte de amiază, la orele 11 și tot în sala teatrului comunal, se va ține un concert pentru trupă. Vor fi executate bucăți muzicale caracteristice din toate regiunile țării.

X

TEATRUL MUNICIPAL ÎN TURNEU LA ARAD

„SCURT CIRCUIT” este titlul mare-lui succes al Teatrului Vesel care va fi prezentat Duminică seara la orele 8 pe scena de un excelent ansamblu de comedie. Piesa lui Gh. Costachescu este o admirabilă comedie care s'a reprezentat pe scena teatrului bucureștean de peste 100 ori cu casa închisă. Distribu-

ția cuprinde pe talentatul Mircea Axente, creatorul rolului principal din „Băiașul”, apoi trei mai artiști ai Teatrului Național din Capitală, doamna Aura Fojino, Nae Savulescu și C. Potcoavă. Tanti Grigoriu, Netty Adamidi, etc. Piesa se bucură de regia maestrului Ion Sahighian dela Teatrul Național.

SPITALUL GERMAN ARAD

Str. Iosif Vulcan Nr. Telefon: 24-91

Se primesc bolnavi în afară de boli contagioase și mintale

Spitalul posedă: Secția chirurgicală, secție de boli interne și secție de ginecologie

Spitalul este organizat după cerințele moderne.

CALEIDOSCOP

FARMACII DE SERVICIU

18 MARTIE 1944

Kalman, Piața Avram Iancu Tel. 15-09
Ghinaciu, Str. Mărășești 68, Tel. 13-01
MUMUJANU, Calea Aurel Vlaicu 60
Serviciul permanent.

CINEMATOGRAFE

18 MARTIE 1944

FORUM: Inimi frân e.
CORSO: O femeie în pericol.
URANIA: Patima.
ROYAL: Paradisul regăsit.
CAPITOL: Don Cezare di Bazan.

Spectacole

Teatrul Comunal Arad, Sâmbătă 18 III. 1944, ora 8 seara Mare concert de gală dat de dl. Niculescu-Bassu, prim solist al Operei Române București, cu concursul d-nei Emilia Guțianu, primadonă și dl. I. Popescu Bufta dela Opera Română București. La pian: Mircea Popa, șef de orchestră din Opera Română Cluj Timișoara.

Pentru acest grandios spectacol rețineți bilete din timp dela Agenția Teatrului „Ilies”, Telefon: 22-55.

ATENȚIUNE!

Blănuri de vulpi argintie plătinate și nurei veritabile în mare asortiment la

Blănăria „STAR”

propr. MINDA & COMP.

ARAD, Strada Eminescu Nr. 14

Mitrici Vladimir

Croitorie pentru domni

ARAD, Piața Catedralei lângă biserică

FOTO KOSSAK

ARAD, Str. Brătianu Nr. 3

Recomandă lucrări de fotografie executate artistic. Specialitate pentru copii și adulți.

„SPOR”

E. SEITZ. Fierărie

Mașini de gătit speciale

Arad, Piața Avram Iancu 4

Materiale de apărare pasivă, aparate de stins incendii, truse sanitare, truse individuale gaze, țărți, aparate patentate de stins incendii „ANTIPYR”, etc. se pot procura la depozitul de comercializare și desfacere exclusivă la firma „AZORIN” Valeria Dr. Bleda din Arad, Strada V. Alexandri Nr. 5, autorizată de Comandamentul Apărării Pasive.

DACIA prezintă pretutindeni

Conferințe cu conducătorii spirituali ai satelor la Ciacova

La Ciacova, 10 Martie preotimea ortodoxă din protopopiatul Ciacovei s'a întrunit în ședință preoțească la reședința protopopului sub președinția preotului D. Bocșan, adm. prot. Conferința a început la ora 12.

Prezenți toți preoții din tract, pârșan în cuvântul de deschidere ținut, scopul pentru care au fost convocați conferință, punând la ordinea zilei chestiunea cea mai ardentă. Apelul P. S. Sale a fost primit de Vasile Lăzărescu, ca preotii să se adune în parohiile lor colecta pentru adunarea catedralei din Timișoara. În vederea acestui scop, li s'au distribuit fișe de preot, mai multe liste de subscripție, iar vor porni din casă în casă pentru a aduna bani necesari terminării lucrărilor la catedrală.

Alte chestiuni cari au preocupat preoții din tract a fost și aceea a întrebunțării mijloacelor noi de pastorație, pe care timpurile prin care trecem le cer, ca să se poată de azi să se întrebunțeze pentru păstoria tuturor mișcărilor cu caracter social, mișcări, cari se accentuează pe zi ce trece a fi tot mai periculoase, pentru că noștrii ca Neam și Lege. În acest scop au luat cuvântul preoții: M. Ghilezan, Ghilad, G. Relea din Deta, Gh. Tereșcu din Petroșani și N. Popescu din Ciacova, accentuând cu toții indiferențismul și odată defetismul unor preoți înțelecți, cari în loc să sprijine acțiunile de pace a unor oameni cari muncesc de zădărnici și cu judecată la cap, cu purtarea lor de grijă caută să sfideze și să rădărnicească orice acțiune de bine.

Concomitent cu această conferință, s'a luat o altă, cu învățătorii din plasa Ciacova la școala primară de stat, sub președinția dlui I. Taban noul inspector școlar de circumscripție. Al această conferință au fost prezenți toți învățătorii din plasa. În discuțiile cari s'au desfășurat a fost pusă la discuție problema de învățământul supraprimar, insistându-se ca învățătorii dela aceste cursuri să depună maximum de efort pentru ajungerea școlii urmării.

În învățământul agricol dela aceste cursuri, citând rezultatele practice la cari se ajunge și trebuie să se ajungă.

La sfârșitul dl. Inspector școlar Taban, a dat câteva directive și invitațiuni în legătură cu toate problemele cari privesc bunul mers al învățământului primar și supraprimar din plasa.

— 6 CAZURI DE MORVĂ ÎN JUDEȚ. În județul Timiș-Torontal s'au găsit numai 6 cazuri de morvă. Boala persistă în desrădărire în comuna Bobda.

Livrăm prompt

PARCHETE

Stejar și fag

in toate cantitățile și absolut uscate

KRAUSER

Fabrică de Parchet S. A. R.

TIMIȘOARA IV. Str. Mircea Vodă 1

Inreg. Cam. de Com. și Ind. nr. 14/359/33

1710

Adunarea Generală a Asociației Clerului „Andrei Șaguna” din protopopiatul Vinga

La Vinga a avut loc adunarea generală a Asociației Clerului „Andrei Șaguna” sub președinția pr. protopop Al. Bocșan.

După săvârșirea serviciului divin, membrii asociației au trecut în clădirea școlii primare, unde ședința a fost deschisă de pr. protopop Al. Bocșan, care a făcut un apel către preoți rugându-i să organizeze o colecție pentru terminarea Catedralei Episcopale din Timișoara, dând instrucțiuni de modul cum trebuie organizată această colecție, arătând că reușita colecției nu depinde decât de stăruința și de prădarea de convingere cu care va fi făcută.

Termină exprimându-și convingerea că această colecție va da cele mai frumoase rezultate, fiind cea dintâi colecție pe care o organizează acest protopopiat, și totodată ea fiind destinată terminării unui important pilon al credinței strămoșești, aici la granița de vest.

Prin aceste cuvinte pr. protopop Al. Bocșan declarând ședința deschisă a dat cuvântul pr. Viorel Giurgiu, care a tratat subiectul: „Preotul ca factor de echilibru social și național”, spunând între altele următoarele:

Astăzi este momentul prielnic ca preotul să-și poată arăta utilitatea în societate și în viața neamului. Problema so-

cială și problema națională merg spre același scop, împletindu-se și determinându-se mutual din ce în ce mai mult.

La toate popoarele rezolvarea acestor probleme s'a căutat să se facă simultan, căci numai în felul acesta se poate ajunge la o propășire și la o liniștită viață în comun. Preotul în acțiunile lui trebuie să țină cont în primul rând de aceste două mari imperative.

Misiunea preotului nu trebuie limitată numai la mediul rural, frământările sociale de astăzi, li lărgesc sfera de activitate cu fiecare zi tot mai mult. La orase preotul trebuie să-și îndrepte privirile asupra masei muncitorilor, care se lasă mai ușor influențată de curentele anti-religioase, pe care dușmanii le infiltrează în rândurile noastre și scopul de a ne pierde, căci este un lucru cunoscut că noi datorăm bisericii existența și unitatea neamului.

În ceea ce privește situația dela sate, d-se arată că aici rolul preotului este covârșitor de mare.

Pare paradoxal că din orașele unde înflorește cultura și tot ce este frumos și folositor sâtenii noștri n'au știut să se deosebească de urât imoral și distructiv pentru viața omului dela țară.

Contra acestei influențe nefaste trebuie să lupte în primul rând preotul, prin toate mijloacele cari s'au la îndemână.

În continuare pr. Viorel Giurgiu face un amănunțit expozu asupra programului de activitate pe care preotul trebuie să-l aibă ca factor de echilibru social și național.

În încheiere se ocupă de o problemă foarte importantă și anume: căsătoriile mixte dela sate, arătând rezultatele dezastruoase și gerând adunării generale să se întocmească un memoriu către Consiliul Statului cerându-se să se împiedice cu cele mai severe măsuri asemenea căsătorii.

La discuțiile cari au urmat au luat parte: pr. Iulian Brucan, secretarul asociației, pr. Sebeșan, pr. Anghelescu, pr. Stan, pr. Feier, pr. Timonariu, pr. Gutu, pr. Tăpuș Popa, etc.

Ultimul a vorbit pr. prot. Bocșan care a adus mulțumiri pr. Viorel Giurgiu pentru importanța sa expunere.

După adunare a avut loc o masă comună.

Îngrijii-vă ochii purtând ochelari dela

CENTRALA-OPTICĂ S. I. N. C.

SIMION BURA & Co.

Timișoara I. Regele Mihai I. Nr. 2.

Reg. Com. 67/1211/1941 1646-1

Din Lugoj

— INTENSIFICAREA ACTIVITĂȚII SPORTIVE ÎN JUDEȚUL SEVERIN. În urma constatărilor ce a avut loc la Prefectura județului Severin sub președinția dlui dr. I. Severin, s'a trimis câte o circulară tuturor societăților sportive din județ precum și întreprinderilor cu subordonare sportivă organizate, pentru intensificarea activității sportive. Campionatele sportive județene vor începe irevocabil la data de 1 Aprilie a. e. la subcentrul de gimnastică din Lugoj, la care participă toți funcționarii publici și ai întreprinderilor din localitate. În locul dlui Grobei, care a fost concentrat, a fost încredințat cu partea tehnică a subcentrului d. Giurgea.

— UN FRUMOS LOC DE ÎNCHINARE CONSTRUIT PE MUNTELE SEMENIC. Dintr-o frumoasă inițiativă a P. O. D. S. Mănescu protopop în comuna Vălsug, pe muntele Semenici a fost construit un frumos lăcaș de rugăciune și reculegere sufletească. Biserica a fost începută în anul trecut și actualmente este terminată. Mai lipsește pictura interioară. Biserica este construită pe piscul Cosmuța, unul dintre cele mai înalte vârfuri ale munților Banatului. Un aport material important a adus societatea U.D.R.

— REUȘITĂ LA EXAMENUL DE EXPERT CONTABIL. La examenul de expert contabil ținut recent, dintre candidații lugojeni au reușit d-nii Nicolae Brânzei și Sextil Nistor. Prin decizia Consiliului Superior al Corpului Contabililor au fost confirmați în această calitate.

— RECOMPENSA MORALĂ. Ministerul Culturii Naționale a adus mulțumiri dlui învățător pensionat Ion Udrea din comuna Zolt-Severin, pentru că a sursă fără nici o recompensă materială ne învățătorul comunei concentrat, pe întreg anul școlar.

— ACTIVITATEA CULTURALĂ ÎN COMUNA SĂLBĂGEL. Școala primară condusă de către d-na Elena Lozș, împreună cu extrascolarii și concursul premilitarilor din comuna Sălbăgel jud. Severin, au organizat o reușită serbare culturală patriotică, cu un program foarte variat și bine executat. Cuvântarea zilei a fost rostită de către d-na învățătoare Elena Lozș, care arată rostul acestor serbări. Un prețios concurs la serbare a dat d-șoara învățătoare Letitia Mezin Serbarea s'a încheiat cu un reușit rezultat moral, iar încașările benevole de Lei 2.000 au fost donate pentru „Darul ostagului”.

Știri și fapte din Moldova-Nouă

— CONFERINȚA PREOȚEASCĂ. Vineri, 10 Martie a. e. a avut loc în comuna Moldova-Nouă, conferința tuturor preoților ortodoksi-români din plasa Moldova-Nouă. De dimineață a fost oficiată Sf. Liturgie în biserica ortodoxă din localitate de către întregul sobor de preoți, la care au participat școalele locale împreună cu corpul didactic primar. Predica zilei a fost ținută de către S. S. pâr. Nicolae Ghindea din comuna Coronini, care a vorbit despre „Taina Sfintei Împărășanii”. După aceasta în sala școlii: din Centru a avut loc ședința publică, unde pe lângă chestiunile de ordin administrativ și bisericesc S. S. pâr. Arsenie Golumba din Bărzasa a vorbit despre „Misiunea preotului în cadrul acțiunii de desfășurare comitetelor de patronaj”.

— RECRUTAREA. În plasa Moldova-Nouă a început recrutarea tuturor tinerilor contingentul 1946. Comisia de recrutare va lucra în comuna Moldova-Nouă în localul Traian Balca și va repartiza pe arme pe toți tinerii, apți pentru serviciul militar ce s'au născut în anul 1924.

— CONDAMNARE. Într-una din zilele trecute, locuitorul Dje Bengescu din comuna Moldova-Nouă a pătruns în sala de clasă a doamnei învățătoare Eleonora Băiaș și sub pretext că fiul său ar fi fost bătut de învățătoare respectivă, a ultragiat și lovit cu pumnul pe doamna învățătoare Băiaș, care numai prin fugă a putut scăpa de furia sadiică a susnumitului. Posul de jandarmi din Moldova-Nouă a încheiat cu veniteile acte de dare în judecată a agresorului Bengescu, iar procesul judecându-se numaidecât, judecătoria rurală din Moldova-Nouă a condamnat pe Dje Bengescu la 5 luni de zile închisoare corecțională.

Cinema APOLLO

Începând dela 17 Martie 1944
Un film documentar de un realism cutremurător !

MISTERELE TIBETULUI

MAREA REALIZARE CINEMATOGRAFICA

LA EXPEDITION STINTIFICE DR. SCHAFER

PENTRU PRIMA DATA S'A FILMAT ÎN ȚARA NECUNOSCUTĂ

Repr. la orele 3, 5, 7 și 9 ora

ULTIMA ORA

Evoluția frontului de Răsărit

Cum s'a efectuat bombardarea Sofiei. Americanii consideră Roma ca obiectiv militar

Situația fronturilor

Dela cartierul general al Führerului înaltul comandament al forțelor armate germane comunică:

De ambele părți ale râului Ingul și la vest de Kirovograd, mișcările noastre de desprindere decurg, în lupte grele de atac și apărare, după planurile stabilite, în ciuda urmăririi rapide a inamicului.

Pe Bugul ucrainean central și la sud de Staro Constantinov, grupuri de luptă sovietice atacante au fost oprite sau respinse. Prin contraatacurile trupelor noastre, date la est de Tarnopol, forțe puternice ale inamicului au fost respinse sau împrăștiate.

La nord de Dubno inamicul a trecut la atac cu mai multe divizii de infanterie și formațiuni de tancuri. El a fost respins, iar câteva pătrunderi au fost zăvorâte și 28 tancuri inamice au fost nimicite.

În celelalte sectoare ale frontului răsăritean, sovieticii au continuat atacurile lor fără succes, sprijinite de tancuri și avioane de luptă. Numai la vest de Nevel și pe frontul de la Narva, mai multe contraatacuri germane au câștigat teren.

În sectorul de la Nettuno, inamicul a dat mai multe atacuri locale, care au fost respinse, în parte prin contraatacuri. Artileria cu tragere lungă a luat sub focul ei, cu efect bun, concentrațiile de vase din fața portului Anzio-Nettuno.

Pe frontul sudic, inamicul a atacat, după bombardamente neobișnuiți de puternici, sprijinit de tancuri și artilerie, localitatea Cassino. Atacurile au dat greș.

Deasupra spațiului de la Cassino au fost doborâte de artileria antiaeriană și de către avioane de vânătoare, 6 aparate inamice.

În orele din amiază ale zilei de 15 Martie, o formațiune de bombardiere nordamericane, escortată de puternice formațiuni de avioane de vânătoare, a părăsit deasupra spațiului Braun-schweig și a aruncat bombe asupra mai multor localități pe un cer aproape peste tot acoperit cu nori. Pagubele și pierderile provocate sunt mici.

Avioane britanice de teroare au sburat, în cursul nopții trecute, deasupra Germaniei de sud-vest și au atacat orașul și câteva cartiere marginase din Stuttgart. În aceste atacuri, inamicul a pierdut 66 avioane, dintre care 57 bombardiere cu 4 motoare.

Avioane de luptă germane au atacat, în orele târzii ale serii de ieri, obiective din Londra.

Cum s'a pregătit atacul terorist asupra Sofiei

SOFIA, 17. (Rador). — Corespondentul agenției DNB anunță:

Miercuri s'a dat la Sofia un comunicat oficial cu privire la ultimul atac terorist îndreptat împotriva capitalei Bulgariei.

Comunicatul are următorul conținut: În noaptea spre 16 Martie în jurul orei 24 un nou atac aerian terorist a fost efectuat împotriva Sofiei. Acest atac a distrus case de locuit și a pricinuit victime în sânul populației.

Populația este calmă ordinea este asigurată și toate organele statului se află la posturile lor.

BUCUREȘTI, 17, S. P. P. (transmit e: EVOLUȚIA LUPTELOR DIN SUDUL FRONTULUI DE RĂSĂRIT SE CARACTERIZEAZĂ ASTFEL:

MISCAREA GERMANĂ DE REPLIERE SE DESFĂȘOARĂ METODIC, PE AMBELE PĂRȚI ALE RÂULUI INGUL ȘI LA VEST DE KIROVOGRAD. CENTRUL DE GREUTATE AL BĂTĂLIEI DIN SECTORUL TARNOPOL, UNDE A FOST PANĂ ACUM, S'A DEPLASAT SPRE SUD EST ȘI S'A FIXAT ÎN CENTRUL UCRAINEI, PE BUG.

EFORTURILE SOVIETICE SUNT DOMINATE DE DORINȚA DE A TRECE BUGUL ÎN PARTEA CENTRALĂ A LUI. CONDUCEREA GERMANĂ A LUAT CONTRA MĂSURILE CUVENTITE, ARUNCÂND ÎN LUPĂ PUTERNICE FORMĂȚII ȘI AVIOANE DE BĂTĂLIE. ATACURILE SOVIETICE AU FOST RESPINSE ÎN BUNĂ PARTE.

ÎN SECTORUL DELA EST DE TARNOPOL, CONTRAATAFUL GERMAN ÎMPOTRIVA FLANCULUI ARMATEI RUSE, CARE ATACĂ ÎN SUD FACE PROGRESSE CONDUCEREA SOVIETICĂ A DESLĂNȚIT UN PUTERNIC ATAC LA NORD DE DUBNO, CU SCOPUL DE A DA PESTE CAP ARIPA VESTICĂ A ARMATEI GERMANE CARE S'A INTENSIFICAT CONSIDERABIL PRESIUNEA ÎN SECTORUL DINTRE TARNOPOL ȘI KOVNO.

ÎN ACEASTĂ REGIUNE, GERMANII AU OBTINUT ÎN APĂRARE UN SUCCES CATEGORIC.

Mișcările de desprindere din Răsărit

BERLIN, 17. (Ep). Mișcările de desprindere a frontului de sud german își urmează metodic cursul nestinjenite de continuele grelele atacuri ale forțelor sovietice covârșitoare ca număr, conform intențiilor comandamentului german. În extremul sud trupele dela Cherson și de pe Niprul inferior au fost retrase în fortificațiile dela sud est de Nikolaev. Aici inamicul înaintază împotriva lor cu cea mai mare atențiune. La răsărit de Nikolaev în schimb sovieticii înaintază puternic cu tot terenul mlăștinos, între Nipru și linia ferată Kremenciug-Nikolaev. În fața rezistenței îndârjite a trupelor germane au eșuat din nou intențiile lor, de a strânge unitățile germane și de a încerca o parte din ele. Contrar tuturor știrilor după informațiunile primite și aici continuă metodic mișcările de desprindere. În diferite sectoare forțele sovietice presează violent între Ingul și Inguleț spre Bug. Deasemenea și grapa învecinată dela sud est de Kirovograd a fost omră într-o grea îndestare. Ea a despășit numai cu câțiva kilometri Novo-Ukrainska. În regiunea Gainoron unde un atac al blindatelor inamic peste Uman a atins

Bugul mijlociu depășindu-l cu avantgărzile, inamicul nu a obținut nici un avantaj afără de acest succes inițial. Prin forțele aeriene și în urma aplicării contramăsurilor de către comandamentul german s'a reușit o echilibrare a situației.

CONTRAMĂSURILE GERMANE LA BUG ȘI LA TARNOPOL

Privită situația în general, evenimentele de pe aripa de sud pe un front de 600 kilometri în general încă nu s'au încheiat. Cercurile militare germane se așteaptă că acestea să nu fie încheiate nici peste câteva zile. Contramăsurile germane din regiunea dela est de Tarnopol și pe Bugul mijlociu precum și mișcările de degajare de ambele părți ale râului Ingul lasă să se înțevadă faptul că inițiativa nu este deloc în mâna conducerii sovietice. Știrile rusești cu privire la încercuirea a mai multe divizii germane sunt respinse categoric la Berlin. Cu mult mai favorabilă este situația bătăliei din regiunea Bugului superior la Vinitsa, Stara Konstantinov și Proseurov. Aici, diviziile germane au

reușit să intercepteze atacurile rusești date cu forțe covârșitoare. Îndârjite lupte defensive au fost urmate de contraatacuri germane energice cari au silit la oprire înaintarea sovietică din această regiune. La est de Tarnopol condusă de germană este stăpână pe situație. Prin atacurile germane dintre Tarnopol și Sepetovka obiectivul atacurilor sovietice a fost schimbat. Situația dela această aripă mai mult amenințată a obținut o nouă clarificare.

În celelalte sectoare ale frontului din răsărit s'au desfășurat numai hărțuiri locale. În același cadru ies momentan luptele dela istmul Narva unde toate atacurile grele ale sovieticilor s'au oprit în focul german în timp ce contraatacul german dat dela Narva spre nord câștigă teren.

Grupul tineretului naționalist bulgar printr'un manifest atacă raidul contra Sofiei

SOFIA, 17. (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite: Grupul tineretului naționalist „Betez paissi” a răspândit Joi un manifest prin care se atacă violent raidul terorist anglo-american contra Sofiei. Manifestul spune între altele că poporul bulgar este gata să facă sacrificii. Și nu va capitula niciodată. Atacurile teroriste vor putea distruge locuințele și omorâ oamenii, dar nu pot forța niciodată Bulgaria să-și părăsească conștiința proprie a onoarei sale naționale.

Americanii consideră Roma ca obiectiv militar

Washington, 17. — Președintele Americii cu ocazia conferinței de presă de ieri a declarat că deacum încolo Roma trebuie considerată ca un obiectiv militar. În același timp deci, când lumea încrengă este încă scandalizată de ultimul atac terorist brutal împotriva capitalei italiene, Roosevelt declară că gangsterii aerieni englezi și americani au un bun drept să transforme Cetatea eternă într-o masă de ruine. Brutalitatea anglo-saxonă nici nu s'ar fi putut exprima mai bine ca prin aceste declarații.

Doctorul Petiot a ucis și trei bărbați

Koui amănunte senzaționale în legătură cu crimele sadicului medic

Paris, 17. — Corespondentul agenției DNB transmite:

În chestiunea asasinatelor comise de doctorul renot se anunța ca soția doctorului, care este uspargă, a fost interogată încredințată și a fost acuzată la Paris împreună cu Maurice Petiot care este și el greu compromis în această urâtă afacere. Interogatoriul s'a luat la domiciliul medicului renot din rue Caumarin. Soția doctorului asasin a declarat că soțul său cumpărase vila din strada Lesueur, cu doi ani în urmă fără a o anunța în prealabil. Ea a declarat că ultima dată când a fost în vila de pe str. Lesueur cu doi ani în urmă a fost acum un an. Dr. Petiot nu-și punea niciodată în cunoștință pe soție despre întinderea afacerilor lui declarându-i numai că avea mulți clienți bogați.

Cu privire la cursele conține pe care soțul său le făcea între vila din strada Lesueur și domiciliul său, din strada Caumarin, dna Petiot a declarat că nu știe nimic, degețemeni a declarat că nu știe nimic despre evenimentele petrecute Sâmbătă și Duminică trecută. Ea a mai declarat că soțul său ar fi venit acasă pe orele 19 când ar fi fost chemat la telefon, de către poliție anunțându-i-se că li arde casa. A plecat imediat după această

chemare la telefon, însă nu s'a reîntors toată noaptea. Duminică dna Petiot, era convinsă ca soțul ei fusese areștat de poliție și atunci luase hotărârea să plece la Auxerre unde se afla fiul său. Nu pleca nici un tren, însă în această direcție și tocmai Duminică seara a cetit în ziare câte ceva despre crimele ce fuseseră comise în strada Lesueur.

De frică a nu fi și ea arestată ea și-a petrecut noaptea sub scara unei case, ce-i aparține în rue Neuilly și Luni duminică a luat trenul spre Auxerre la cumpănat ei, care venea dela Joigny cu același tren sosise și el atunci la Auxerre.

După aceste declarații dna Petiot a avut o criză de nervi fiind transportată la spital.

Interogarea lui Maurice Petiot a avut drept rezultat confirmarea aproape com-

pletă că el este complice sau ca cel puțin era în curent cu crimele înfiorătoare comise de fratele său.

A dovedit că cumpărase la 19 Februarie în localitatea Aisy (depart. Jonne) o cantitate de 400 kgr. var. Apoi a transportat acea cantitate de var în două camioane la Paris unde a fost descărcată în prezența sa în vila din str. Lesueur.

Cercetările făcute de poliție în vila unde au fost comise asasinările a avut drept rezultat descoperirea unor noi lucruri compromițătoare. Astfel într'un dulap construit în perete și care aparține doctorului Petiot au fost descoperite resturi de cadavre omenești, între altele resturile din cadavrele a trei bărbați și o femeie. Nu mai încapă nicio îndoială ca asasinul dr. Petiot are și aceste crime pe conștiință.

Soția și fratele medicului asasin au fost puși sub acuzare

Paris, 17 (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite:

În chestiunea asasinatelor comise de dr. Petiot, soția sa și fratele medicului asasin au fost puși sub acuzare. Maurice Petiot fratele doctorului este inculpat de complicitate iar soția medicului asasin este pusă sub acuzare pentru că avea cunoștința de oribilele crime săvârșite de soțul ei deoarece la ea s'au găsit obiecte de valoare aparținând persoanelor asasinate. Un fapt a rămas neelucidat și anume acela că Maurice Petiot avea încă de mai mult de un an de zile cheile dela casa unde se săvârșeau crimele.